

Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

Кафедра методики музичного виховання та диригування

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор науково-педагогічної
роботи _____

“ ____ ” _____ 20__ р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Науково-педагогічна практика
за другим (магістерським) рівнем

Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка

Освітня програма: Середня освіта / Музичне мистецтво

Спеціальність: 014 Середня освіта

Спеціалізація: 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво)

та

Галузь знань: 02 Культура і мистецтво

Освітня програма: Музичне мистецтво

Спеціальність: 025 Музичне мистецтво

Спеціалізація: 025 Музичне мистецтво (Хорове диригування)

Навчально-науковий інститут мистецтв

Івано-Франківськ – 2017 рік

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»
(повне найменування вищого навчального закладу)

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Колубаєв Олег Леонідович – кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри методики музичного виховання і диригування

Обговорено та рекомендовано до видання Вченою радою Навчально-наукового Інституту мистецтв

“ ___ ” _____ 20___ р., протокол № _____ (підпис)
(прізвище та ініціали)

Затверджено на засіданні кафедри методики музичного виховання і диригування

“ ___ ” _____ 20___ р., протокол № _____ (підпис)
(прізвище та ініціали)

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС (для денної форми навчання) – 6	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка, 02 Культура і мистецтво	Нормативна	
	Спеціалізація: 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво), 025 Музичне мистецтво (Хорове диригування)		
Модулів – 1		Рік підготовки:	
Змістових модулів – 5		II	II
Індивідуальне науково-дослідне завдання звіт <small>(назва)</small>		Семестр	
Загальна кількість годин – 180 год.		III	III
		Аудиторні	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 30 самостійної роботи студента – 15	Освітньо-кваліфікаційний рівень: <u>магістр</u>	120 год.	120 год.
		Індивідуальні	
		год.	год.
		Лабораторні	
		__ год.	__ год.
		Самостійна робота	
		60 год.	60 год.
Індивідуальні завдання: __ год.			
Вид контролю: Іспит (захист практики) – III семестр			

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (у відсотках):

для денної форми навчання – 67% : 33%

для заочної форми навчання – 67% : 33%

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Науково-педагогічна практика» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістрів

Галузі знань: 01 Освіта / Педагогіка

Освітня програма: Середня освіта / Музичне мистецтво

Спеціальність: 014 Середня освіта

Спеціалізація: 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво) та

Галузі знань: 02 Культура і мистецтво

Освітня програма: Музичне мистецтво

Спеціальність: 025 Музичне мистецтво

Спеціалізація: 025 Музичне мистецтво (Хорове диригування).

Виробнича науково-педагогічна практика – одна з основних узагальнюючих форм навчального процесу, спрямованих на формування висококваліфікованого спеціаліста. **Предметом** вивчення навчальної дисципліни «Науково-педагогічна практика» є послідовне продовження ознайомлення магістрантів з майбутньою науково-педагогічною діяльністю, що дає змогу вивчити головні виробничі етапи, закріпити теоретичні знання, набути практичних навичок роботи з студентами в ланці вищої освіти.

Слід підкреслити тісні **міждисциплінарні взаємозв'язки** предмета «Науково-педагогічна практика» з блоком дисциплін фундаментального та професійно-орієнтованого циклу навчального плану, а саме: педагогіка, психологія, методика викладання фахових дисциплін, основи науково-дослідної роботи, хоровий клас, хорознавство, історія, історія музики, релігієзнавство, регентознавство, сольфеджіо, гармонія, аналіз музичних форм, постановка голосу, вокальний ансамбль та інших.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

1. Пізнавальна робота магістранта.
2. Підготовка магістранта-практиканта до навчальної та виховної діяльності у вищій школі.

3. Методи та прийоми роботи викладача вищого навчального закладу.
4. Функції викладача вищого навчального закладу.
5. Звітно-підсумкова діяльність студента-практиканта.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Науково-педагогічна практика має на меті набуття студентом професійних навичок та вмінь викладацької роботи. Організація науково-педагогічної практики у вищому навчальному закладі має навчити студентів застосовувати знання й уміння, здобуті під час вивчення фахових дисциплін, їх методик, та дисциплін психолого-педагогічного і науково-дослідного циклів.

1.2. Найголовнішими завданнями науково-педагогічної практики вважаються:

1. Забезпечення зв'язку теоретичних знань фахових дисциплін з реальним науково-педагогічним процесом, використання їх у розв'язанні конкретних навчальних, розвивальних і виховних завдань, а відтак – формування у студентів психологічної готовності до роботи у вищій школі.

2. Виховання у студентів стійкого інтересу і любові до професії викладача та науковця, формування умінь та навичок, що сприяють розвитку у них професійних якостей викладача, потреби в педагогічній освіті та розвитку наукового потенціалу.

3. Усвідомлення значущості соціально-психологічних, психологічно-педагогічних, методичних та творчих основ взаємодії викладача і студента.

4. Підготовка студентів до підсумкової державної атестації та збір матеріалів до написання магістерських робіт.

5. Ознайомлення студентів із сучасним станом навчально-виховної роботи у вищій школі, передовим педагогічним досвідом і їх включення до розв'язання посильних навчально-виховних проблем.

Науково-педагогічна практика передбачає такі **види діяльності** магістра:

а) навчальна робота, що передбачає виконання таких завдань: ознайомлення з плануванням та організацією навчальної та навчально-методичної роботи кафедри; відвідування занять провідних викладачів кафедри; розробка розгорнутого плану, підготовка і проведення семінарських, практичних занять (не менше 4-х для студентів денної форми навчання і не менше 2-х для студентів заочної (дистанційної) форми навчання);

б) методична робота, що передбачає виконання таких завдань: ознайомлення з робочими навчальними планами і робочими навчальними програмами навчальних дисциплін; проведення методичного аналізу навчального матеріалу з метою прогнозування можливих труднощів засвоєння його студентами; підготовка навчально-методичних матеріалів до семінарських, практичних занять і самостійної роботи студентів; вивчення і аналіз основних нормативних документів, що регламентують роботу кафедри, факультету; ознайомлення з робочою документацією кафедри та правилами її оформлення;

в) організаційно-вихована робота: ознайомлення з планом організаційно-виховної роботи кафедри; участь у виховній роботі в студентському колективі, виконання доручень куратора академічної групи; самостійне проведення 1-2 виховних заходів зі студентами академічної групи; участь у роботі засідань кафедри;

г) науково-дослідна робота: ознайомлення з основними напрямками наукової діяльності кафедри; систематизація теоретичних знань для якісного виконання поставленого у темі випускової (магістерської) роботи ОР «Магістр» ключового науково-практичного завдання; вивчення і узагальнення літературних джерел за темою випускової (магістерської) роботи; виконання емпіричних досліджень з теми випускової (магістерської) роботи; виконання індивідуального науково-практичного завдання, критичне

осмислення теоретичної бази з метою якісного виконання випускової кваліфікаційної роботи та її захисту; підготовка доповідей і виступів на методичних семінарах, наукових конференціях; підготовка до друку наукової статті за темою випускової (магістерської) роботи (за вибором студента).

У результаті вивчення модуля магістрант повинен **знати:**

- наукові основи курсу, історію й методологію відповідної науки.
- сутність процесів навчання й виховання, їхні психолого-педагогічні основи;
- шляхи вдосконалення майстерності викладача й способи самовдосконалення;
- дидактику навчальної дисципліни;
- питання часткових методик за курсом;
- нові технології навчання;
- методи формування навичок самостійної роботи й розвиток творчих здібностей і логічного мислення студентів;
- базові положення нормативних документів у галузі вищої музично-педагогічної освіти;
- зміст та структуру робочих та навчальних програм фахових дисциплін, а також відповідних підручників та методичної літератури;
- структуру побудови лекційних, семінарських та практичних занять;
- способи діагностики навчальних досягнень студентів з фахових дисциплін;
- особливості організації навчально-виховного процесу в сучасних освітніх закладах;
- особливості застосування ТЗН в умовах навчально-виховної діяльності викладачів;
- основні форми організації навчально-виховної діяльності студентів;
- етапи і методику підготовки до занять;
- схему плану-конспекту лекційних, семінарських та практичних занять;

Вміти:

- проектувати, конструювати, організовувати й аналізувати свою науково-педагогічну діяльність;
- планувати навчальні заняття відповідно до навчального плану закладу й на основі його стратегії;
- забезпечувати міждисциплінарні зв'язки курсу з іншими дисциплінами;
- розробляти й проводити різні за формою навчання заняття найбільш ефективні при вивченні відповідних тем і розділів програми, адаптуючи їх до різних рівнів підготовки студентів;
- ясно, логічно викладати зміст матеріалу, опираючись на знання й досвід студентів;
- відбирати й використовувати відповідні навчальні засоби для побудови технологій навчання;
- аналізувати навчальну й навчально-методичну літературу й використовувати її для побудови власного викладу програмного матеріалу;
- організовувати навчальну діяльність студентів, управляти нею й оцінювати її результати;
- застосовувати основні методи об'єктивної діагностики знань студентів з предмету, вносити корективи в процес навчання з урахуванням даних діагностики;
- володіти методикою проведення заняття із застосуванням мультимедійних засобів навчання;
- створювати й підтримувати навчальне середовище, що сприяє досягненню цілей навчання;
- розвивати інтереси студентів і мотивацію навчання, формувати й підтримувати зворотний зв'язок.
- застосовувати на практиці основні принципи, методи та прийоми навчання та виховання;
- працювати з колективами художньої самодіяльності;
- аналізувати навчально-методичну літературу;

- етично поводитися в колективі;
- застосовувати як традиційні, так й інноваційні методи музичного виховання;
- здійснювати аналіз музично-педагогічної діяльності під час спостереження занять та самоаналіз власної роботи у процесі проведення фахових занять;
- застосовувати емпіричні методи наукового музично-педагогічного дослідження для збору даних у ході виконання магістерської роботи.

Студент-практикант повинен мати уявлення:

- про зв'язки предмета з майбутньою професійною діяльністю студентів;
- про методичні аспекти предмета в цілому, окремих тем і понять;
- про методи й прийоми складання завдань, вправ, тестів з різних тем;
- про можливості застосування комп'ютерної техніки в навчальному процесі.

У процесі проходження педагогічної практики магістрант формує такі предметні *компетентності* як здатність:

1. Світоглядна:

- наявність ціннісно-орієнтаційної позиції;
- загальнокультурна ерудиція, широке коло інтересів;
- розуміння сутності і соціальної значущості майбутньої професії.

2. Комунікативна:

- здатність до міжособистісного спілкування, емоційної стабільності, толерантності;
- здатність працювати у команді;
- вільне володіння українською мовою відповідно до норм культури мовлення.

3. Самоосвітня:

- здатність до самостійної пізнавальної діяльності, самоорганізації та саморозвитку;
- спрямованість на розкриття особистісного творчого потенціалу та самореалізацію;
- прагнення до особистісно-професійного лідерства та успіху.

4. Організаційна:

- Здатність планувати, організовувати, координувати, контролювати та оцінювати діяльність і взаємодію суб'єктів музично-освітнього процесу;
- вміння організувати роботу студентських музично-творчих колективів і гуртків.

5. Психолого-педагогічна:

- володіння базовими знаннями з педагогіки і психології та вміння їх реалізувати у музично-педагогічній та культурно-освітній діяльності;
- знання закономірностей особистісного розвитку людини на різних вікових етапах;
- здатність до розвитку природних здібностей студентів у навчальному процесі.

6. Методична:

- здатність застосовувати базові філософські, психолого-педагогічні та методичні знання і вміння для формування ключових і предметних компетентностей;
- володіння методикою загальної музичної освіти, методами навчання музики та музичного виховання.

7. Музично-інформаційна і технологічна:

- здатність до самостійного пошуку музичного матеріалу в мережі Інтернет, репертуарних збірках, навчально-методичних посібниках;
- спроможність застосовувати на практиці знання з основ комп'ютерного аранжування;

- володіння технологією елементарного звукозапису та нотного набору.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 180 годин 6 кредитів ЄКТС.

2. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Пізнавальна робота спеціаліста

Тема 1. Організація діяльності вищого навчального закладу. Система роботи закладу. Внутрішній робочий розпорядок. **Тема 2.** Сучасні педагогічні технології та методи, прийоми навчання у вищій школі. Організація і оптимізація навчального процесу та діяльності студентів. **Тема 3.** Форми й принципи навчання у вищій школі. Передовий педагогічний досвід. **Тема 4.** Організація та забезпечення процесу навчання з фаху. Робочі та навчальні програми з профільних дисциплін. **Тема 5.** Вивчення та ознайомлення з правилами ведення та оформлення документації.

Змістовий модуль 2. Підготовка магістранта-практиканта до навчальної та виховної діяльності у вищій школі.

Тема 1. Роль і функції викладача Навчально-наукового інституту мистецтв. **Тема 2.** Методи вивчення інтересів, запитів студентів ВНЗ. **Тема 3.** Відвідування занять з фахових дисциплін з метою вивчення їх структури, ефективних методів та прийомів навчання.

Змістовий модуль 3. Методи та прийоми роботи викладача вищого навчального закладу

Тема 1. Критерії оцінювання знань. Модульна система оцінювання навчальних досягнень студентів за 100-бальною накопичувальною системою. **Тема 2.** Змістовно-методичне та матеріально-технічне забезпечення проведення занять з фаху. Наочність та ТЗН. **Тема 3.** Методи, прийоми роботи, види навчальної діяльності на заняттях з фаху. **Тема 4.** Контроль знань. Види контролю.

Змістовий модуль 4. Функції викладача вищого навчального закладу.

Тема 1. Функції викладача ВНЗ. Відвідування занять профільних дисциплін з метою складання уявлення про професійно-педагогічні вміння викладача. **Тема 2.** Типи занять. Структура різних занять з фаху. Проведення пробних занять, спрямованих на визначення і вирішення навчальних, освітніх, розвиваючих цілей. **Тема 3.** Вивчення принципів підбору завдань для самостійної роботи. **Тема 4.** Наукова діяльність викладача у вищому навчальному закладі. Підготовка та мотивація написання наукових робіт.

Змістовий модуль 5. Звітно-підсумкова діяльність студента-практиканта.

Тема 1. Проведення залікового лекційного заняття. **Тема 2.** Самоаналіз та аналіз на семінарських та практичних заняттях. **Тема 3.** Форми, методи і прийоми ведення наукової діяльності у творчому спілкуванні викладача та студентів. Виконання індивідуального науково-практичного завдання. **Тема 4.** Аналіз та самоаналіз виховного заходу. **Тема 5.** Оформлення документації. Складання звіту з науково-педагогічної практики. Подання методисту конспектів залікових занять та сценарію виховного заходу. **Тема 6.** Підведення підсумків проходження науково-педагогічної практики.

3.1 Структура навчальної дисципліни												
Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усьог о	у тому числі				
		л	п	л а б	і н д	с.р.		л	п	л а б	ін д	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1.												
Змістовий модуль 1. Пізнавальна робота спеціаліста												
Тема 1. Організація діяльності вищого навчального закладу. Система роботи закладу. Внутрішній робочий розпорядок.	8	-	5	-	-	3	8	-	5	-	-	3
Тема 2. Сучасні педагогічні технології та методи, прийоми навчання у вищій школі. Організація і оптимізація навчального процесу та діяльності студентів.	9	-	6	-	-	3	9	-	6	-	-	3
Тема 3. Форми й принципи навчання у вищій школі. Передовий педагогічний досвід.	8	-	5	-	-	3	8	-	5	-	-	3
Тема 4. Організація та забезпечення процесу навчання з фаху. Робочі та навчальні програми з профільних дисциплін	9	-	6	-	-	3	9	-	6	-	-	3
Тема 5. Вивчення та ознайомлення з правилами ведення та оформлення документації.	8	-	5	-	-	3	8	-	5	-	-	3
Разом за змістовим модулем 1	42		27	-	-	15	42	-	27	-	-	15
Змістовий модуль 2. Підготовка магістранта-практиканта до навчальної та виховної діяльності у вищій школі.												
Тема 1. Роль і функції викладача Навчально-наукового інституту мистецтв	8	-	6	-	-	2	8	-	6	-	-	2

Тема 2. Методи вивчення інтересів, запитів студентів ВНЗ.	7	-	5	-	-	2	7	-	5	-	-	2
Тема 3. Відвідування занять з фахових дисциплін з метою вивчення їх структури, ефективних методів та прийомів навчання.	8	-	6	-	-	2	8	-	6	-	-	2
Разом за змістовим модулем 2	23	-	17	-	-	6	23	-	17	-	-	6
Змістовий модуль 3. Методи та прийоми роботи викладача вищого навчального закладу.												
Тема 1. Критерії оцінювання знань. Модульна система оцінювання навчальних досягнень студентів за 100-бальною накопичувальною системою.	8	-	5	-	-	3	8	-	5	-	-	3
Тема 2. Змістовно-методичне та матеріально-технічне забезпечення проведення занять з фаху. Наочність та ТЗН.	9	-	6	-	-	3	9	-	6	-	-	3
Тема 3. Методи, прийоми роботи, види навчальної діяльності на заняттях з фаху.	8	-	5	-	-	3	8	-	5	-	-	3
Тема 4. Контроль знань. Види контролю.	9	-	6	-	-	3	9	-	6	-	-	3
Разом за змістовим модулем 3	34	-	22	-	-	12	34	-	22	-	-	12
Змістовий модуль 4. Функції викладача вищого навчального закладу.												
Тема 1. Функції викладача ВНЗ. Відвідування занять профільних дисциплін з метою складання уявлення про професійно-педагогічні вміння викладача.	8	-	5	-	-	3	8	-	5	-	-	3
Тема 2. Типи занять. Структура різних занять з фаху. Проведення пробних занять, спрямованих на визначення і вирішення навчальних, освітніх, розвиваючих цілей.	9	-	6	-	-	3	9	-	6	-	-	3
Тема 3. Вивчення принципів підбору завдань	8	-	5	-	-	3	8	-	5	-	-	3

для самостійної роботи.												
Тема 4. Наукова діяльність викладача у вищому навчальному закладі. Підготовка та мотивація написання наукових робіт.	9	-	6	-	-	3	9	-	6	-	-	3
Разом за змістовим модулем 4	34	-	22	-	-	12	34	-	22	-	-	12
Змістовий модуль 5. Звітно-підсумкова діяльність студента-практиканта.												
Тема 1. Проведення залікового лекційного заняття.	7	-	5	-	-	2	7	-	5	-	-	2
Тема 2. Самоаналіз та аналіз музичного уроку.	8	-	6	-	-	2	8	-	6	-	-	2
Тема 3. Форми, методи і прийоми ведення наукової діяльності у творчому спілкуванні викладача та студентів. Виконання індивідуального науково-практичного завдання	7	-	5	-	-	2	7	-	5	-	-	2
Тема 4. Аналіз та самоаналіз виховного заходу.	9	-	6	-	-	3	9	-	6	-	-	3
Тема 5. Оформлення документації. Складання звіту з науково-педагогічної практики. Подання методисту конспектів залікових занять та сценарію виховного заходу.	8	-	5	-	-	3	8	-	5	-	-	3
Тема 6. Підведення підсумків проходження науково-педагогічної практики.	8	-	5	-	-	3	8	-	5	-	-	3
Разом за змістовим модулем 5	47	-	32	-	-	15	47	-	32	-	-	15
Усього годин	180	-	120	-	-	60	180	-	120	-	-	60

За час проходження Науково-педагогічної практики студенти повинні виконати наступні завдання:

1. Скласти індивідуальний план роботи.
2. Скласти семестровий план роботи.
3. Скласти графік відвідування місця проходження практики.
4. Оформити щоденник педагогічної практики.
5. Вести щоденник особистих спостережень.

6. Познайомитись з навчальним закладом, його історією, традиціями, структурою, керівниками.
7. Ознайомитись з навчально-виховним процесом у навчальному закладі та плануванням роботи.
8. Взяти участь у роботі науково-методичного семінару кафедри.
9. Відвідати заняття різних викладачів (не менше 5 занять).
10. Відвідати всі залікові заняття студентів-практикантів, які проходять практику в того ж керівника, брати участь в їх обговоренні.
11. Підготувати та провести кілька пробних та два залікових навчальні заняття зі студентами (лекції, семінари, практичні заняття, тренінги, тощо).
12. Брати участь у підготовці методичних матеріалів.
13. Оцінити професійну компетентність студента, колеги з практики.
14. Рецензія відвіданого навчального заняття.
15. Оформити документи практики.

3.2. Заняття та екскурсії під час практики

У разі згоди з керівництвом кафедри, інституту та університету під час проходження практики зі студентами можуть проводитися окремі заняття, ознайомлювальні екскурсії по базі проходження практики. Вони також можуть відвідувати Дні відкритих дверей, приймати участь у презентаціях, виробничих нарадах, конференціях, семінарах тощо.

4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Організація діяльності вищого навчального закладу. Система роботи закладу. Внутрішній робочий розпорядок.	3
2	Сучасні педагогічні технології та методи, прийоми навчання у вищій школі. Організація і оптимізація навчального процесу та діяльності студентів.	3
3	Форми й принципи навчання у вищій школі. Передовий педагогічний досвід.	3

4	Організація та забезпечення процесу навчання з фаху. Робочі та навчальні програми з профільних дисциплін.	3
5	Вивчення та ознайомлення з правилами ведення та оформлення документації.	3
6	Роль і функції викладача Навчально-наукового інституту мистецтв.	2
7	Методи вивчення інтересів, запитів студентів ВНЗ.	2
8	Відвідування занять з фахових дисциплін з метою вивчення їх структури, ефективних методів та прийомів навчання.	2
9	Критерії оцінювання знань. Модульна система оцінювання навчальних досягнень студентів за 100-бальною накопичувальною системою.	3
10	Змістовно-методичне та матеріально-технічне забезпечення проведення занять з фаху. Наочність та ТЗН.	3
11	Методи, прийоми роботи, види навчальної діяльності на заняттях з фаху.	3
12	Контроль знань. Види контролю.	3
13	Функції викладача ВНЗ. Відвідування занять профільних дисциплін з метою складання уявлення про професійно-педагогічні вміння викладача.	3
14	Типи занять. Структура різних занять з фаху. Проведення пробних занять, спрямованих на визначення і вирішення навчальних, освітніх, розвиваючих цілей.	3
15	Вивчення принципів підбору завдань для самостійної роботи.	3
16	Наукова діяльність викладача у вищому навчальному закладі. Підготовка та мотивація написання наукових робіт.	3
17	Проведення залікового лекційного заняття.	2
18	Самоаналіз та аналіз на семінарських та практичних заняттях.	2
19	Форми, методи і прийоми ведення наукової діяльності у творчому спілкуванні викладача та студентів. Виконання індивідуального науково-практичного завдання.	2
20	Аналіз та самоаналіз виховного заходу.	3
21	Оформлення документації. Складання звіту з науково-педагогічної практики. Подання методисту конспектів залікових занять та сценарію виховного заходу.	3
22	Підведення підсумків проходження науково-педагогічної практики.	3
Всього годин		60

5. Методи навчання

З метою активізації навчально-пізнавальної діяльності магістрантів під час проведення індивідуальних і практичних занять застосовуються такі навчальні технології:

- Практичні та семінарські заняття, лекційні заняття, бесіда, демонстрація, власний показ, мікровикладання;
- відкрите залікове заняття з фахової дисципліни;
- задача концертної програми;
- відео-презентації концертних виступів чи науково-практичних конференцій;
- аудіо прослуховування та аналіз творів різних жанрів та стилів.

6. Методичні рекомендації

Під час проходження практики студент повинен:

- Здійснювати спостереження за виконанням викладачем-наставником різних видів навчальної роботи зі студентами.
- Розробити робочу програму з дисципліни, що буде викладати практикант.
- Розробити навчальну та робочу програму спецсемінару для студентів (за темою магістерської роботи).
- Розробити план практичних занять, обговорити їх з викладачем-наставником та провести заняття відповідно плану.
- Підготувати конспекти лекцій, обговорити їх з викладачем, провести лекційні заняття.
- Розробити завдань для самостійної роботи, для поточного контролю, тести тощо.
- Провести лекційні та семінарські заняття.
- Відвідати лекції, семінарські та практичні заняття провідних викладачів кафедри соціальної педагогіки, педагогіки та психології; обговорити з викладачами доцільність використаних методів, методичних знахідок тощо.
- Відвідати заняття, що проводять магістри в інших групах з наступним обговоренням.
- Здійснювати роботу в якості помічника куратора на молодших курсах.

- Організувати позааудиторні заняття з застосуванням активних форм навчання (круглий стіл; зустріч з фахівцями, обговорення актуальних проблем курсу у нетрадиційній формі).
- Організувати виховний захід зі студентами факультету за фахом.
- Відвідувати засідання кафедри, брати участь у роботі науково-методичного семінару.
- Підготувати аналіз матеріалів практики та звіт, звітування на конференції.

7. Вимоги до звіту

Після закінчення практики магістр-практикант подає на кафедру наступні документи:

1. Індивідуальний план роботи студента практиканта з помітками про виконання кожного виду роботи та оцінкою за підписом методиста та викладача-консультанта.
2. Конспекти лекцій із рецензією викладача–консультанта або методиста.
3. Конспекти семінарських (практичних) занять із рецензією викладача-консультанта.
4. Аналіз відвідуваного заняття (не менш 3) студентів-практикантів.
5. Розроблену програму спецсемінару для студентів (за темою магістерської роботи).
6. План та протокол проведення виховних та навчальних заходів зі студентами.
7. Звіт щодо виконання індивідуального плану роботи магістра-практиканта.

Звіт студента повинен відповідати наступним **правилам оформлення:**

1. Обсяг звіту складає довільну кількість сторінок комп'ютерного набору. До загального обсягу входять титульна сторінка, план, вступ, основна частина, висновки, список використаних джерел та додатки.
2. Текст набирається на аркушах паперу стандартного формату А-4 з використанням шрифтів текстового редактора Times New Roman, кеглем 14,

через 1,5 інтервали з дотриманням таких розмірів полів: верхнього і нижнього – 20 мм, лівого – 30 мм, правого – 10 мм.

3. Титульна сторінка оформляється за встановленою формою (див. додаток 1).

4. Заголовки розділів виконують великими літерами, симетрично до тексту, наприклад: ЗМІСТ, ОСНОВНА ЧАСТИНА, ВИСНОВКИ, СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ, ДОДАТКИ. Крапку в кінці заголовку не ставлять.

5. Список використаної літератури та інших документальних джерел, використаних під час роботи, розміщуються після висновків і оформляється відповідно до чинних стандартів.

8. Підведення підсумків практики

Матеріали про проходження практики практикант подає на перевірку методисту практики. Керівник практики, ознайомившись з її матеріалами, складає відгук (характеристику) про її проходження з оцінкою виконання програми практики.

Звіт з практики студенти захищають перед комісією на підсумковій конференції.

Критерії оцінювання знань, умінь і навичок практикантів

При захисті звіту про проходження практики оцінюються вміння:

- аргументовано висловлювати власну думку;
- використовувати і оперувати фаховими категоріями;
- працювати з науковою літературою, складати тези;
- систематизувати і узагальнювати теоретичний матеріал;
- формулювати висновки і розробляти рекомендації щодо досліджуваної проблеми;
- використовувати дані емпіричного характеру;
- аналізувати поточні процеси і явища, спираючись на здобуті знання фахового профілю.

9. Форми і методи контролю

Щотижневою формою контролю є перевірка керівником практики щоденників студентів і ознайомлення з усіма опрацьованими матеріалами. Студенти повинні вести щоденник з практики встановленого зразку, в якому висвітлюються етапи роботи та їх зміст і який додається до звіту з практики. Відповідно, звітність з практики включає в себе такі етапи, як: оформлення щоденника практики з наявністю відгуку керівника практики, оформлення звіту з практики у відповідності до вимог програми практики, звітність перед керівником науково-дослідної роботи, захист звіту перед комісією за умови виконання попередніх етапів. У період проведення практик контроль за її ходом зі сторони університету здійснюється як Дирекцією інституту, так і кафедрою.

За результатами практик проводяться підсумкові конференції за участю студентів та викладачів кафедри з метою внесення пропозицій, спрямованих на покращання умов та підвищення якості проходження практики студентами.

Результати конференцій заслуховуються періодично на засіданнях методичної та Вченої ради університету.

За результатами практики проводиться екзамен.

Науково-педагогічна практика студентів оцінюється за всіма видами діяльності відповідно до розробленої системи балів.

III навчальний семестр. Модульний контроль (Екзамен)

Відгук керівника	5 балів
Проведення лекцій, семінарів	50 балів
Індивідуальне завдання	15 балів
Звіт	10 балів
Оформлення документації	10 балів
Захист практики (екзамен)	10 балів
РАЗОМ	100 балів

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D	задовільно	
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Студент отримує оцінку “*відмінно*”, якщо його відповідь повна, розуміння матеріалу глибоке, основні вміння сформовані та засвоєні; виклад логічний, доказовий, висновки і узагальнення точні й пов'язані з явищами навколишнього життя; відгук про проходження студентом практики позитивний; матеріали про проходження практики оформлені за встановленими вимогами.

Студент отримує оцінку “*добре*”, якщо його відповідь задовольняє зазначеним вимогам, але виклад недостатньо систематизований, окремі вміння недостатньо сформовані, у визначенні понять та узагальненнях наявні окремі неточності, які легко виправляються за допомогою відповідей на додаткові запитання викладача; відгук про проходження студентом практики позитивний; водночас наявні незначні зауваження щодо змісту і оформлення матеріалів про проходження практики.

Студент отримує оцінку “*задовільно*”, якщо його відповідь свідчить про розуміння основних питань програми практики, проте спостерігаються значні прогалини у знаннях; визначення понять нечіткі, неточні, вміння сформовані недостатньо, висновки і узагальнення аргументовані слабо, у них наявні помилки, знання практиканта фрагментарні, неповні, спостерігається

невміння працювати з документами; відгук про проходження практики студентом позитивний; недбало оформлені матеріали про проходження практики.

Студент отримує оцінку “незадовільно”, якщо його відгук про проходження практики негативний; на запитання членів комісії студент не дає правильних відповідей; програма фахової практики виконана не в повному обсязі.

Студент, який не виконав програму практики і отримав незадовільний відгук на базі практики або незадовільну оцінку при складанні заліку, направляється на практику вдруге в період канікул або відраховується з навчального закладу.

10. Методичне забезпечення

1. Алексюк А.М. Педагогіка вищої освіти України. Історія. Теорія: Підручник. - К.: Вища школа, 1998. – 560с.
2. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи. - К.: Логос, 2003. – 221 с.
3. Вітвицька С.С. Практикум з педагогіки вищої школи: Навч. посібник за модульно-рейтинговою системою навчання для суд. магістратури. – К.: Освіта, 2005. – 396с.
4. Галагузов В.М., Євтух М.Б. Основи педагогіки та психології вищої школи в Україні. – К.: Освіта, 1995. – 241 с.
5. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології. - К.: Світ, 2004. – 147 с.
6. Методичні рекомендації з організації та проведення педагогічної практики студентів старших курсів музично-педагогічного факультету. (Упоряд. А.Г.Калиниченко, Т.О.Бодрова). – К.: УДПУ ім. М.Драгоманова, 1995.
7. Методичні рекомендації по складанню програм практики студентів вищих навчальних закладів України. – К.: Міносвіти України, № 3. 1-5/97 від 14 лютого 1996 року.

11. Рекомендована література

Базова

1. Алексюк А.М. Педагогіка вищої освіти України. Історія. Теорія: Підручник. - К.: Вища школа, 1998. – 560с.
2. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи. - К.: Логос, 2003. – 221 с.
3. Вітвицька С.С. Практикум з педагогіки вищої школи: Навч. посібник за модульно-рейтинговою системою навчання для суд. магістратури. – К.: Освіта, 2005. – 396с.
4. Галагузов В.М., Євтух М.Б. Основи педагогіки та психології вищої школи в Україні. – К.: Освіта, 1995. – 241 с.
5. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології. - К.: Світ, 2004. – 147 с.
6. Козаков В.А. Самостоятельная работа студентов и её информационно-методическое обеспечение. – К.: Высшая школа, 1990. – 195 с.
7. Коротяев Б.І., Гришин Є.О., Устинко О.А. Педагогіка вищої школи. – К.: Освіта, 1990. –
8. Марушкевич А.А. Педагогіка вищої школи. - К.: Логос, 2006. – 215 с.
9. Педагогічна майстерність: Підручник / За ред. І.А.Зязюна. - К.: Вища школа, 1997.

10. Подоляк Л.Г., Юрченко В.Г. Психологія вищої школи: Навчальний посібник для магістрантів і аспірантів. - К.: Дивосвіт, 2006. – 236 с.
11. Фокин Ю.Г. Преподавание и воспитание в высшей школе: Учебное пособие для студентов вузов. - М.: ИНФРА-М, 2002. – 287 с.
12. Чернилевский Д.В., Филатов О.К. Технология обучения в высшей школе / под ред. Д.В.Чернилевского.- М.: Высшая школа, 1996. – 212 с.

Допоміжна

1. Безпалько О. В. Соціальна педагогіка: схеми, таблиці, коментарі: навч. посіб./ О. В.Безпалько. - К.: ЦУЛ, 2009. - 208 с.
2. Горопаха Н. М. Педагогічна практика за вимогами кредитно-модульної системи: навч. посіб./ Н. М.Горопаха, Т. І.Поніманська. - К.: Слово, 2009. - 280 с.
3. Наукова школа академіка Алли Богуш: монографія/ упоряд. і заг. ред. А. М. Богуш. - К.: Слово, 2009. - 528 с.
4. Наукові записки. - Острого: Острозька акад., 2009. - 520 с. -(Психологія і педагогіка; Вип. 13).
5. Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти: зб. наук. праць: наук. записки РДГУ. Вип. 39. - Рівне: РДГУ, 2009. - 202 с.
6. Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти: зб. наук. праць: наук. записки РДГУ. Вип. 40. - Рівне: РДГУ, 2009. - 176 с
7. Ортинський В. Л. Педагогіка вищої школи: навч. посіб./ В. Л.Ортинський. - К.: Центр учбової л-ри, 2009. - 472 с.
8. Соціальна педагогіка: підручник/ за ред. Капської А. Й.. - 4-те вид., перероб., і допов.. - К.: ЦУЛ, 2009. - 488 с.
9. Гандабура О.В. Проблема визначення професійно-педагогічної активності/ О.В. Гандабура //Наукові записки/ Нац. ун-т "Острозька академія". - Острого: Вид-во Нац. у-ту " Острозька академія", 2008. - Вип.9. - С. 105-111.
10. Краснова Н.П. Етика ставлення соціального педагога до своєї праці/ Н.П. Краснова //Соціальна педагогіка: теорія та практика. - Луганськ, 2009. - №4. - С. 84-92.
11. Луцик Д. Актуальні проблеми педагогічної науки в Україні/ Д. Луцик, В. Ковальчук //Початкова школа: науково-методичний журнал. - Київ, 2010. - № 2. - С. 1-4.
12. Мартиненко С. Особливості педагогічної взаємодії суб'єктів навчально-виховного процесу, наукової та соціально-гуманітарної діяльності/ С. Мартиненко //Вища школа: науково-практичне видання. - К., 2009. - №11. - С. 32-39
: зб. наук. праць РДГУ. - Рівне: РДГУ, 2008. - Вип. 40. - С. 147-150.
13. Плиська Ю. Структурні компоненти педагогічної культури вчителя/ Ю. Плиська //Наукові записки/ Нац. ун-т "Острозька академія". - Острого: Вид-во Нац. у-ту " Острозька академія", 2007. - Вип.9. - С. 410-415.
14. Попелюк О. Мати українських дітей : педагогічні праці Софії Русової і сьогодні є основою для національної освіти в Україні / О. Попелюк //Україна молода. - Київ, 2010. - №31. - С. 12
15. Семенов О. Секрет феномена наукового керівника : [наукова школа Н. Й. Волошиної]/ О. Семенов //Українська література в загальноосвітній школі: науково-методичний журнал. - Київ, 2010. - №1. - С. 11-12

Додатки

Методичне забезпечення роботи студента Додаток 1

Орієнтовна схема конспекту лекції

1. наявність конспекту, робочих нотаток.

2. Оголошення теми, плану заняття.
3. Наукове та методичне обґрунтування основних положень, що розглядаються.
4. Чіткість, логічність, доступність викладання матеріалу.
5. Реалізація основних принципів навчання.
6. Зв'язок з попереднім матеріалом, міждисциплінарні зв'язки.
7. Економне використання часу.
8. Дотримання структури заняття, використання інноваційних форм та методів навчання.
9. Характеристика робочої атмосфери заняття.
10. Організація управління процесом навчання (підтримування інтелектуально-емоційного контакту з студентами; застосування різних прийомів та методів навчання)
11. Мовлення викладача (логічність, доступність, емоційність, доказовість, впевненість).

Додаток 2

Орієнтовна схема конспекту практичного заняття

1. Тема заняття.
2. Мета заняття.
3. План.
4. Короткий опис роботи кожного пункту плану (питання, форми роботи, зміст).

Додаток 3

Схема аналізу проведеного студентом лекційного заняття

У відповідності з розкладом " _____ " _____ 20 року проведено лекцію з предмету _____

Тема: _____

П.І.Б. студента _____

Факультет _____

Спеціальність _____ Курс _____ Дата _____ Час _____

Група _____ Кількість осіб _____ Присутні _____

1. Науковий характер лекції. Влучність розкриття теоретичних положень, категорій, визначень.
2. Зв'язок теоретичного матеріалу з досягненнями практики соціально-педагогічної роботи. Популяризація досягнень вітчизняної науки, передового досвіду соціально-педагогічної роботи
3. Методичний рівень викладання: наявність плану лекції, його зв'язок з попереднім матеріалом, використання структурно-логічних схем, логічність і послідовність викладення матеріалу, аргументованість висновків
4. Практична спрямованість: орієнтація на зміст та завдання практичних (семінарських) занять з даної теми. Точність, визначення завдань і термінів їх виконання
5. Завдання для самостійної роботи студентів: їх наявність, влучність, доцільність, творчий характер повідомлення термінів та форми перевірки знань
6. Стиль викладання: точність визначень, формулювань, емоційність, демократичність, володіння аудиторією, дисципліна
7. Мовленнєві характеристики: чіткість, легкість голосу, вдале інтонування, голосність, тональність
8. Рівень технічного забезпечення (використання ЕОМ, відео, проекційної апаратури, фонозаписів тощо)
9. Оцінка ефективності проведеної лекції. Побажання та зауваження

Дата _____ П.І.Б. рецензента _____

Підпис _____

Схема аналізу проведеного студентом практичного (семінарського заняття)

У відповідності з розкладом " _____ " _____ 200 року проведено Практичне (семінарське) заняття з предмету _____

Тема: _____

П.І.Б. студента _____

Факультет _____

Спеціальність _____ Курс _____ Дата _____ Час _____

Група _____ Кількість осіб _____ Присутні _____

1. Наявність робочого плану практичне (семінарське) заняття
2. Визначеність мети, завдань практичне (семінарське) заняття, достатня вмотивованість діяльності студентів
3. Відповідність змісту практичного (семінарського) заняття програмі навчального курсу
4. Форма проведення практичного (семінарського) заняття
5. Форми оцінки знань, умінь та навичок студентів під час проведення практичного (семінарського) заняття. Доцільність їх застосування
6. Використання прийомів активізації пізнавально-пошукової діяльності студентів
7. Спрямованість практичного (семінарського) заняття на самостійну роботу студентів
8. Особливості стилю педагогічної взаємодії зі студентами
9. Оцінка ефективності проведеного практичного (семінарського) заняття. Побаження та зауваження

П.І.Б. рецензента _____

Дата Підпис _____

Додаток 4

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства освіти і науки,
молоді та спорту України
29 березня 2012 року № 384
Форма № Н-7.03

(повне найменування вищого навчального закладу)

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ

(вид і назва практики)

студента _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

Інститут, факультет, відділення _____

Кафедра, циклова комісія _____

освітньо-кваліфікаційний рівень _____

напрямок підготовки _____

спеціальність _____

(назва)

_____ курс, група _____

Студент _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

прибув на підприємство, організацію, установу

Печатка

підприємства, організації, установи „ _____ ” _____ 20__ року

(підпис) (посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Вибув з підприємства, організації, установи

Печатка

Підприємства, організації, установи “ _____ ” _____ 20__ року

(підпис) (посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Додаток 5

ЗВІТ

про виконання програми _____ практики
(вид практики)

студента _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

групи _____

Спеціальність _____

Кваліфікаційний рівень _____

База практики _____

(повна назва)

Керівник практики

від випускної кафедри

(посада, прізвище, ініціали) (посада, прізвище, ініціали)

Звіт захищено

“ _ ” _____ 200_ р.

Підпис